

Kurier Gorzki

MIEJSKI BIULETYN INFORMACYJNY NR 5/2009 (186) ISSN 14250829

BAZYLIKA MNIEJSZA W GORLICACH HISTORYCZNE WYDARZENIE W DZIEJACH MIASTA

fot. P. Gajda

Święto Pracy 1 Maja

94. ROCZNICA BITWY GORLICKIEJ MŁODZIEŻOWY APEL POLEGŁYCH

EUROPA BEZ GRANIC

Start V Rajdu Rowerowego PTTK "Europa bez granic" 1 maja br. w 5. rocznicę wstąpienia Polski do Unii Europejskiej

Bazylika Mniejsza w Gorzlicach

Święto Konstytucji 3 maja

Uroczystość przy Pomniku 1000-lecia Państwa Polskiego

Dzień Zwycięstwa

Żłożenie wieńców w miejscu pamięci narodowej - Szklarczykówka, w dniu 8 maja br.

Bazylika Mniejsza w Gorlicach

23 maja 2009 r. przejście do historii Gorlic. W tym dniu odbyły się w kościele Nar. NMP uroczystości związane z nadaniem gorlickiej farze godności i tytułu Bazyliki Mniejszej. To wielkie wyróżnienie dla świątyni, parafii, miasta i powiatu. W Diecezji Rzeszowskiej jest to drugi kościół szczeniący się takim tytułem i godnością- podkreślającymi niezwykle związek ze Stolicą Piotrową. O takim wyróżnieniu rangi kościoła decyduje Ojciec Święty- w przypadku gorlickiej fary papież Benedykt XVI- który prośby i starania proboszcza ks. prał. Stanisława Górskiego i ks. bpa ordynariusza Kazimierza Górnego nagroził pozytywną decyzją. Uroczysta Msza św. zgromadziła w farze i na kościelnym placu rzesze wiernych parafian, przedstawicieli władz miasta, powiatu, gminy Gorlice. Początki sztandarowe podkreślały historyczną rangę wydarzenia. Obecność i udział wielu pokoleń gorlickich wikariuszy przypominają o roli Kościoła i kapłana w życiu każdej wspólnoty. Mówił o tym w swojej homilii ks. bp ordynariusz Kazimierz Górny. Przybliżył też wiernym dzieje tej najstarszej parafii, jej rolę w kształtowaniu życia miasta (parafii- matki dla innych parafii w Gorlicach). Podkreślał historię świątyni- centrum życia duchowego dla wiernych- ostoju, wsparcia i nadziei dla mieszczan w dramatycznych dniach Bitwy pod Gorlicami, w maju 1915 r. Wspomniał argumenty, które decydowały o podniesieniu świątyni do godności Bazyliki Mniejszej. Już architektura- dzieło projektu O. Franciszka Pavoniego OP, włoskiego zakonnika nadaje kościołowi neorenesansowy styl, trzynawowy, bazylikowy charakter. Od wieków czczony Pan Jezus w Więzieniu, do którego zdążali pielgrzymi nawet z Królestwa Węgier „Ołtarz Wieczystej Adoracji”- Najświętszego Serca Jezusa. Piękna tradycja gorlickich Maryjek w Uroczystość Niepokalanego Poczęcia NMP. Uroczysta koncelebrowana Msza św. wzbogacona chórem, Orkiestrą Dętą, oddziałem Policji Państwowej zakończyła się poświęceniem tablicy na frontonie świątyni oznajmującej na wieki, że „6 listopada 2008 r. papież Benedykt XVI wyniósł do godności Bazyliki Mniejszej kościół parafialny pw. Nar. NMP w Gorlicach”.

Roman Dziubina

URZĄD MIEJSKI W GORLICACH

tel. (0-18) 353 62 00

fax (0-18) 355 12 12

Godziny pracy Urzędu: poniedziałek 8.00-16.00, wtorek - piątek 7.30-15.30
Burmistrz - Kazimierz Sterkowicz, Z-ca Burmistrza - Janusz Fugiel, Sekretarz - Maria Kuźniarska-Pęczek, Skarbnik - Krystyna Tokarska.

Wydziały:

1. Wydział Organizacyjny i Nadzoru - Kierownik Katarzyna Walczy, tel. nr wew. 228.
2. Wydział Księgowości Finansowo-Budżetowej - Kierownik Janina Łopata, tel. nr wew. 231.
3. Wydział Wymiaru i Księgowości Podatkowej - Kierownik Daniel Gruszkowski, tel. wew. 239.
4. Wydział Promocji i Rozwoju Gospodarczego Kierownik - Ewa Buhl, tel. wew. 267.
5. Wydział Spraw Obywatelskich - Kierownik Mieczysław Bomba, tel. wew. 276.
6. Wydział Gospodarki Komunalnej - Kierownik Teresa Wrona, tel. wew. 244.
7. Wydział Gospodarki Przestrzennej - Kierownik Andrzej Fik, tel. wew. 259.
8. Wydział Oświaty, Kultury i Sportu - Kierownik Aleksander Augustyn, tel. wew. 265.
9. Wydział Inwestycji, Zamówień Publicznych i Funduszy Zewnętrzných - p.o. kier. Jerzy Brzozowski, tel. wew. 249.
10. Urząd Stanu Cywilnego - Kierownik Danuta Zakrzewska, tel. wew. 256.
11. Radca Prawny - Lucyna Gąsiorowska, tel. wew. 229.
12. Samodzielne Stanowisko d/s BHP, Henryk Jędrzejowski, tel. wew. 285.
13. Samodzielne Stanowisko d/s Audytu - Franciszek Tomaszewicz, tel. wew. 285.
14. Samodzielne Stanowisko d/s Planowania i Sprawozdawczości Budżetowej - Edyta Szilder, tel. wew. 231.
15. Straż Miejska - Komendant Wojciech Pietrusza, tel. 354 07 23, Strażnicy, tel. 354 07 24

MZB-tel. 353-73-10, MZUK-tel. 52-67-15, MOPS - tel. 353-56-42

Godziny przyjęć stron przez Burmistrza:

Poniedziałek - 14.00 - 16.00,

Z-ca Burmistrza

Środa - 12.00 - 15.00

PER ASPERA AD ASTRA - NA UNIWERSYTECIE ŻŁOTEGO WIEKU

O TAJEMNICACH MAGII

Niezwykle atrakcyjne było spotkanie słuchaczy UZW w dniu 6 czerwca br. Do przybycia zachęcał temat: „Sztuka iluzji- sztuką złudzeń”. Prelegentem, wykładowcą i prezydentem był sam Havis- najslawniejszy mag i iluzjonista z Ziemi Gorlickiej, Wiesław Jaśkowski. Rodowity gorliczanin z Glinika, w dzieciństwie oczarowany cyrkiem i cyrkowymi czarodziejami. Absolwent Studium Sztuki cyrkowej w Julinku pod Warszawą. „Czarował” na całym świecie. Magia i iluzja dały mu tę możliwość. Słuchaczom przybliżył historię iluzji, ujawnił wiele tajemnic magii, tymi, których tajemnic nie ujawnił-oczarował.

ZDOBYLI WZGÓRZE 357

13 maja br. słuchacze realizowali cykl „Spacerkiem po dziejach miasta”. W atmosferze 94. rocznicy Bitwy pod Gorlicami odbył się marsz śladami walk żołnierskich w dniu 2 maja 1915 r. U bram Cmentarza Parafialnego wysłuchali ogólnej informacji o tym zdarzeniu, przebiegu linii frontu przez Gorlice, znaczenia cmentarza, jako punktu oporu- wręcz twierdzy Rosjan, która miała zatrzymać idących do boju- po niezwykle silnym ostrzale artyleryjskim stanowisk rosyjskich- żołnierzy 272 pułku piechoty niemieckiej. Nie zatrzymała. Cmentarz był strasznym pobojowiskiem- zniszczonych grobów, kaplic. Trupy poległych żołnierzy przemieszane ze szczątkami zmarłych gorliczan. Pomnik Powstańców Styczniowych, ze złamanym krzyżem stał się na wieki symbolem tych zdarzeń. Opór Rosjan przeniósł się na Wzgórze 357- dziś Góra Cmentarna. Słuchacze ulicą Nawsie, Stróżowską, Kapuścińskiego i obrzeżami Osiedla „Korczak” poszli śladami 271 pułku piechoty niemieckiej. Tak jak oni zdobyli Wzgórze. Z cmentarza największej nekropolii żołnierskiej, gdzie spoczywa 853 żołnierzy. Rozpoznawali strategię walki i podziwiali piękną panoramę miasta, Pogórze i Beskidu Niskiego.

Wielkie epidemie w dziejach świata

Taki był temat wykładu prof. Andrzeja Jaczewskiego, który zaprezentował słuchaczom 20 maja br. W swojej „gawędzie” prof. Jaczewski- lekarz, nauczyciel, pedagog, pisarz książek dla dziewcząt i chłopców o dojrzewaniu, w latach 1951-53 ordynator oddziału dziecięcego w gorlickim szpitalu, od dziesięciu lat mieszkaniec Roppek- przypomniał „zarazy”, które w minionych stuleciach dziesiątkowały populację człowieka. Była opowieść i trądzie i trędowatych, strasznych skutkach dżumy, cholery. Trudno było pominąć syfilis i mającą nawroty gruźlicę. Była też mowa o tzw. hiszpance, która zdziesiątkowała świat pod koniec I wojny światowej, oraz zarazie współczesnego świata- chorobie AIDS. Prelekcja Profesora wskazywała też wpływ tych epidemii na rozwój cywilizacji.

Od wójta do senatora

Całkiem inną tematyką, choć równie ciekawą, była „gawęda” senatora Franciszka Adamczyka. 27 maja br. doradca marszałka województwa małopolskiego ds. międzynarodowych, w latach 1997-2001- poseł, w latach 2005-2007- senator, Konsul Generalny RP w Chicago w latach 2001-2005- ma duże doświadczenie dotyczące samorządu terytorialnego. W latach 1991-2000 był wójtem Lipnicy Wielkiej. W Dniu Samorządu Terytorialnego dzielił się ze słuchaczami UZW swoimi pionierskimi doświadczeniami. To najbardziej udana reforma w wolnej, demokratycznej Polsce. Przyczyniła się do aktywizacji środowisk lokalnych. Umożliwiła przeobrażenia w lokalnej gospodarce, szkolnictwie, kulturze. Jest podstawą państwa obywatelskiego.

Ewangeliarz Peresopnickiego

10 maja br. w Ośrodku Kultury Prawosławnej „Elpis” działającym przy cerkwi p.w. Św. Trójcy w Gorlicach odbyła się prezentacja faksymilowego wydania Ewangeliarza Peresopnickiego z 1556 r. Rękopis ten jest pierwszą próbą przekładu ewangelicznego słowa na ówczesny język ukraiński. Dokonał tego Michał Wasylewycz, syn protopopa z Sanoka. Ewangeliarz napisany został na pergaminie, ma 482 arkuszy, jest w kosztownej oprawie i waży 16 kg. Jedyne egzemplarz przechowywany jest w kijowskiej bibliotece naukowej. Na ten Ewangeliarz Peresopnicki składają przysięgę prezydenci Ukrainy podczas inauguracji swego urzędu. Dotychczas prezentacje Peresopnickiego Ewangeliarza odbyły się m.in. w Jerozolimie, siedzibie ONZ, Kongresie USA, w Wielkiej

Brytanii, Francji, Niemczech. W gorlickiej prezentacji uczestniczył burmistrz Kazimierz Sterkowicz. Słowo wstępne do wiernych i gości wygłosił J.E. Paisjusz- Biskup Gorlicki i J.E. Augustyn- Abp Lwowsko-Halicki z Ukrainy. Prezentacji multimedialnej z komentarzem dokonała ihumenia Serafina, przewodnicząca Synodalnego Departamentu „Cerkiew i Kultura” Ukraińskiej Cerkwi Prawosławnej. Na zakończenie wystąpił chór cerkiewny „Irmos”.

(dr)

Wiaty przystankowe

W bieżącym roku zaplanowano środki na odnowienie kolejnych wiat przystankowych usytuowanych na terenie miasta. Remontowi poddane zostaną wiaty przy ul. Krakowskiej, Dukielskiej, Kołtąją i dwie przy ul. Wyszyńskiego. Ponadto przewiduje się ustawienie nowych wiat z tworzywa sztucznego przy ulicach: Kochanowskiego, Węgierskiej, Dukielskiej, Skrzyńskich, Kościuszki, Krakowskiej, Sienkiewicza. W trzech miejscach zostaną także wykonane perony, umożliwiające pasażerom bezpieczne wyjście z autobusu. Na całość zadania przeznaczona została kwota 100 000 zł.

Plac zabaw w Parku Miejskim

W Parku Miejskim im. W. Biechońskiego planuje się wykonanie modernizacji placu zabaw dla dzieci. Dokupione zostaną nowe urządzenia oraz będzie wykonane nowe ogrodzenie całego placu. Przewiduje się, że po uzyskaniu wymaganych pozwoleń i uzgodnień nowe urządzenia na placu zabaw zostaną zamontowane w lipcu br.

GORLIICKIE ULICE

Od 19 marca br. realizowana jest budowa, przebudowa i modernizacja ciągu ulic miejskich, łączących drogę krajową nr 28 z drogami wojewódzkimi nr 993 i 977 w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011, czyli tzw. Schetynówek. Koszt zadania to kwota 3 767 663 zł. Zgodnie z zawartą umową pomiędzy Miastem a Wojewodą Małopolskim dotacja z budżetu państwa wynosi 50% kosztów realizacji inwestycji, czyli 1 902 741 zł. Największym zadaniem jest budowa ul. Żeromskiego- odcinek od skrzyżowania z ulicą Kościuszki do skrzyżowania z ulicą Krzewickiego o dł. 181 m.

ważnym zadaniem jest remont ul. Pod Lodownią o długości 180 m. Bardzo ważnym elementem całości układu komunikacyjnego w tym rejonie jest budowa łącznika ul. Pod Lodownią z ul. Węgierską o długości 193 m., remont ul. Armii Krajowej- nawierzchnia i chodniki- o długości 290 m. oraz remont ul. Szpitalnej- o długości 110 m. Finał realizacji całego zadania za miesiąc- 30 czerwca br. Wykonawcą jest konsorcjum firm: PD-M „GODROM” i ZUP-H „HAŻBUD”. Kolejne zdjęcia P. Gajdy potwierdzają dobre tempo prac.

(dr)

Miejski Dzień Inteligentnej Energii – Happening na Rynku

W dniu 15 maja br. na gorlickim rynku odbył się Miejski Dzień Inteligentnej Energii. Zebranych gości przywitał z-ca burmistrza Gorlic Janusz Fugiel. Następnie odbyły się prezentacje programów artystycznych przygotowane przez młodzież z gorlickich szkół. Dla najmłodszych uczestników happeningu zorganizowany został konkurs rysunkowy „Wspólne Malowanie Świata”, najmłodszy mieli okazję wykazać się talentami rysunkowymi malując na płycie rynku. Natomiast dla bardziej zaawansowanych uczestników imprezy organizatorzy przygotowali stanowisko

EKOBUS - „Ekologiczny Punkt Informacyjny” gdzie zaprezentowany został pokaz kolektorów słonecznych, kominków na biomasę, prezentacje multimedialne oraz można było uzyskać fachowe porady od specjalistów firmy „MAKROTERM”.

W Szpitalu Specjalistycznym im. H. Klimontowicza w Gorlicach można było podpatrzeć cały proces technologiczny spalania biomasy. Współorganizatorami imprezy było Stowarzyszenie Gmin Polska Sieć „Energie Cites” w ramach projektu MODEL „Zarządzanie Energią Przez Władze Lokalne”.

XXXVIII SESJA RADY MIASTA

21 maja br. na swoim XXXVI posiedzeniu obradowała Rada Miasta Gorlice. Podjęła siedem uchwał. Trzy z nich dotyczyły zatwierdzenia sprawozdań finansowych Gorlickiego Centrum Kultury, Miejskiej Biblioteki Publicznej oraz Samodzielnego Publicznego Zakładu Podstawowej Opieki Zdrowotnej za 2008 r. Dokonano zmian uchwały budżetowej na 2009 r. Zwiększono wydatki o kwotę 209 315 zł na realizację zadań ujętych w miejskim programie zwalczania narkomanii oraz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. – 101 000 zł na wydatki bieżące i 108 315- na zakup kamer i wyposażenia do monitoringu miasta w ramach zadania „Bezpieczne miasto”. Ponadto uchwałą wyrażono zgodę na zawarcie porozumienia z Województwem Małopolskim w sprawie odpłatnego powierzenia zadań w zakresie letniego utrzymania dróg wojewódzkich na terenie miasta Gorlice. Są to drogi nr 979, nr 977 o łącznej długości 9 km. Szczegóły wysokości kwoty dotacji z tytułu realizacji porozumienia oraz zakresu utrzymania ulicy w pasa zieleni w pasie drogowym będą uregulowane w stosownym porozumieniu administracyjnym.

Małą debatę wywołał projekt uchwały „w sprawie zgody, na rozwiązanie stosunku pracy z radną Rady Miasta Gorlice”- Joanną Bubak, zatrudnioną na stanowisku nauczyciela w MZS Nr 3 w Gorlicach. Projekt uchwały był wynikiem pisma dyrektora szkoły, Krzysztofa Michalika do przewodniczącego Rady Miasta, Bogdana Musiała. Informował w nim o „ogromnych dylematach i problemach kadrowych” przed jakimi stanęła szkoła w związku ze zmniejszającą się liczbą oddziałów, a co za tym idzie spadkiem ilości godzin na rok szkolny 2009/2010, przy równoczesnym braku możliwości planowania zajęć z Edukacji Ekologicznej, które do tej pory były realizowane z dodatkowych godzin za zgodą organu prowadzącego. W MZS Nr 3 im. Św. Jana Kantego zajęcia z przyrody, geografii i edukacji ekologicznej prowadziło dwoje nauczycieli, radna Joanna

Bubak- nauczyciel dyplomowany, zatrudniony na zasadzie mianowania oraz nauczyciel kontraktowy zatrudniony na umowie o pracę na czas nieokreślony w niepełnym wymiarze godzin. W piśmie skierowanym do przewodniczącego Rady Miasta dyrektor K. Michalik podkreślał, że „Pani mgr Joanna Bubak [...] Posiada uprawnienia do przejścia na emeryturę zgodnie z zasadami Karty Nauczyciela”. Natomiast pisząc o młodym nauczycielu zwrócił uwagę, że „utrata przez niego pracy wpłynie na sytuację materialną rodziny”. W zakończeniu pisma, powołując się na „stanowisko Pana Burmistrza, iż w decyzjach kadrowych związanych ze zwolnieniami należy chronić osoby, które są w trudnej sytuacji materialnej i zwalniać tych nauczycieli, którzy mają uprawnienia emerytalne, zwrócił się do Wysokiej Rady o przygotowanie stosownej Uchwały zgodnie z Ustawą o Samorządzie Gminnym w zakresie rozwiązania umowy o pracę z Panią mgr Joanną Bubak- Radną Rady Miasta Gorlice”. Zabierając głos, część radnych była przeciwna wyrażeniu zgody na rozwiązanie stosunku pracy z radną, która ma znaczące osiągnięcia w pracy dydaktyczno-wychowawczej i chce nadal pracować. Wskazywali, że decyzja nie ma podstaw prawnych. Opowiadający się za przyjęciem uchwały podkreślali, że skoro w powiecie gorlickim 104 młodych nauczycieli oczekuje na pracę w szkolnictwie (średnia wieku 30 lat), w samym mieście Gorlice takich oczekujących jest 41 osób (średnia wieku 32 lata), a w Wydziale Oświaty, Kultury i Sportu złożonych jest 14 podań- to jedyną możliwością podjęcia przez nich pracy lub jej kontynuowania jest dobrowolne przechodzenie na wcześniejszą emeryturę nauczycieli z długoletnim stażem. W jawnym głosowaniu czterech radnych poparło projekt uchwały, 14 było przeciw, dwóch się wstrzymało. Uchwałą podjęto też zgodę na finansowanie prac związanych z zagospodarowaniem i utrzymaniem terenu przy potoku Sękówka w sąsiedztwie obiektów sportowych i Parku Miejskiego.

Zagospodarowanie terenu nad Sękówką

Zapadła oczekiwana decyzja. Podjęto uchwałę, która pozwala burmistrzowi finansować prace związane z zagospodarowaniem i utrzymaniem terenów przy Sękówce w sąsiedztwie obiektów

potoku musi realizować z budżetu miasta. Wygospodarowano kwotę 5 000 zł na uporządkowanie terenu oraz 4 500 zł na koszt rocznego utrzymania- koszenie i usuwanie zanieczyszczeń. W maju firma Hydro-Bud z Gorlic dokonała oczyszczenia namulów z basenów kąpieliska poniżej i powyżej kład-

sportowych i Parku Miejskiego im. W. Biechońskiego. Będzie więc porządkowany odcinek od ul. Sienkiewicza (most) do ujścia Sękówki do rzeki Ropy. Temat był wielokrotnie podejmowany w formie interpelacji i zapytań radnych. Przecież są to atrakcyjne tereny rekreacyjne

ki. Kolejne zaplanowane prace to: uporządkowanie terenu pomiędzy brzegiem potoku i ogrodzenia stadionu na odcinku ok. 75 metrów- od kładki w górę. Będą usunięte hołdy ziemi przy kładce i naturalne zakrzaczenia, posiana zostanie trawa, zamontuje się cztery ławki i trzy kosze. Wzdłuż

oddzielające obiekty sportowe od parku. Kiedyś w okresie lata było to ulubione miejsce wypoczynku gorliczan. Później przyszedł czas zapomnienia. Zresztą teren nie jest własnością miasta tylko Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie. Zarządca nie dbał o atrakcyjność obszaru. Pogarszało to komfort osób wypoczywających. Były uwagi mieszkańców, tematy podejmował Zarząd Osiedla „Zawodzie”. Władze miasta uznały, że odpowiednie zagospodarowanie i utrzymanie

ogrodzenia stadionu utworzona będzie ścieżka sportowa w formie przejścia terenowego o szerokości ok. 1,5 m. Przed budynkiem dawnej siłowni LKS „Pogórze” zamontowane będą dwie ławki i jeden kosz, natomiast przy basenie kąpieliska, na dawnym stanowisku ratownika, będą utworzone barierki zabezpieczające. Oferta sportowo-rekreacyjna dla gorliczan i turystów będzie więc wkrótce atrakcyjniejsza niż dotychczas.

INTERPELACJE, ZAPYTANIA, ODPOWIEDZI

Alicja Nowak zaproponowała, by na okres wakacji zatrudnić 3-4 pedagogów do organizacji zabaw i zajęć dla dzieci na gorlickich osiedlach (Odp.: *Wymaga to środków finansowych, które nie zostały ujęte w budżecie na 2009 r.*). Zwróciła się też z prośbą, by w budżecie miasta zabezpieczyć środki pieniężne na sfinansowanie wyjazdów dzieci na zawody sportowe (Odp.: *Temat ten był już poruszany przez radną J. Wojtowicz. Takie środki są w budżecie zabezpieczone*). W związku z pomysłem tworzenia w gorlickich szkołach nowych miejsc pracy dla młodych osób poprzez wysyłanie na emeryturę nauczycieli, którzy nabyli prawa emerytalne zapoznała radnych z orzeczeniem Sądu Najwyższego w tej sprawie (Korzystna dla osób, które nabyły te prawa, gdyż mogą kontynuować zatrudnienie) i zaproponowała, by Burmistrz wprowadził promocję podatkową dla przedsiębiorców zatrudniających ludzi młodych. (Odp.: *Arkusze organizacyjne szkół na rok szkolny 2009/2010 nie są jeszcze zatwierdzone, dlatego trudno mówić o „zmuszeniu” uprzywilejowanych nauczycieli do przechodzenia na emeryturę*). Po raz kolejny radna interpelowała o umieszczenie interpelacji radnych w Biuletynie Informacji Publicznej (Odp.: *Przed wszystkim trzeba dopracować się właściwego modelu interpelacji. Nie każde zapytanie jest interpelacją*). W ostatniej swojej interpelacji domagała się ujawnienia nazwiska osoby- radnej, która w 90% komentuje i wyraża swoje opinie na portalu „Dobry politycy” i skierować sprawę do prokuratora (Odp.: *Nie będę komentował i odnosił się do informacji z gazety. „Nie dam się wciągnąć w grę z mediami” (Z-ca przewodniczącego Rady Miasta, Jadwiga Wójtowicz)*).

Maria Czeszyk zaproponowała, by OSiR zajął się systematycznie, raz w tygodniu, osobami niepełnosprawnymi w celu ich fizycznego usprawniania (Odp.: *Tego typu działania powinny być podejmowane i realizowane na styku MOPS i OSiR. Jeśli OSiR uzna, że może realizować taką formę działalności i uwzględnić to w Statucie oraz Regulaminie-*

nic nie stoi na przeszkodzie).

Henryk Płato zwrócił się z prośbą w sprawie wyremontowania schodów przy Pomniku Tysiąclecia (Odp.: *To jest zadanie inwestycyjne. Zostanie określona skala finansowania- zakres rzeczowo-finansowy. Możliwa realizacja w roku przyszłym*). Zwrócił się z prośbą o wyremontowanie- wspólnie ze Starostwem- bezpiecznika przy chodniku na ul. Krakowskiej, na odcinku skrzyżowania z ul. Krzywą, do skrzyżowania z ul. Kopernika (Odp.: *Temat będzie podjęty po przetargu na wykonanie zadania*).

Eugeniusz Wędrychowicz, w związku z pytaniami gorliczanki na falach Radia Kraków, na co idą środki z podatków za psa, zaproponował, by władze miasta odpowiedziały na to pytanie (Odp.: *Komunikat w tej sprawie był już emitowany. Można go powtórzyć*). W drugiej interpelacji, w imieniu mieszkańców bloków przy ul. 3-go Maja, prosił, by czyszczarka mechaniczna nie zakłócała ciszy i spokoju we wczesnych godzinach rannych (Odp.: *Sprzątanie zaczyna się po godzinie 7, czyli o właściwej porze. Nie było sygnałów dotyczących złego stanu technicznego czyszczarki, ale zostanie to sprawdzone*).

Augustyn Mróz prosił w imieniu mieszkańców bloku przy ul. 3-go Maja 20 o remont chodnika oraz wymianę okien w piwnicach (Odp.: *Postulaty mieszkańców są znane. Na walnym zebraniu Wspólnota Mieszkańców nie podjęła tych zadań do realizacji*). Prosił również o pilne rozpoczęcie remontu chodnika przy ul. Wróblewskiego (Odp.: *Zadanie nie jest ujęte w planie na 2009 r.*) W kolejnej interpelacji zwrócił uwagę na konieczność odnowienia i pomalowania ścian sali widowiskowej GCK (Odp.: *Sala rzeczywiście wymaga gruntowej odnowy. Są to znaczne koszty, dlatego będą czynione starania o pozyskanie środków zewnętrznych- może z MKiSz*). Na koniec radny pytał się, czy będą podjęte konsekwencje służbowe za opieszałość pracownikom zajmujących się zadaniem wykonania traktu pieszego łączącego ul. Blich z kładką na

rz. Ropie (Odp.: *Nie ma podstaw i potrzeby do wyciągania konsekwencji służbowych. Wykonanie traktu pieszego to nie jest udrożnienie ścieżki. Jest to zadanie budowlane i musi być wykonane zgodnie z prawem budowlanym. Aktualnie są realizowane uzgodnienia*).

Józef Abram zaapelował, by miasto Gorlice podjęło program współpracy z Gminą Gorlice w celu realizacji wspólnych zadań (Odp.: *Współpraca jest rzeczywiście niezbędna. Takie spotkanie władz miasta i gminy zostanie merytorycznie przygotowane*).

Jadwiga Wójtowicz interpelowała w sprawie funkcjonowania poradni lekarza sportowego w SPZ POZ przy ul. Jagiełły. Prosiła o rozmowy w tej sprawie z dyrektorem zakładu (Odp.: *To temat ważny. Należy wypracować dobry model medycznej opieki sportowej. Będą rozmowy z dyrektorem, by sytuacja uległa poprawie*).

Zbigniew Grygowicz chciał uzyskać informacje dotyczącą kryteriów, jakimi kierują się służby miejskie przy udrażnianiu kanalizacji i czy środki na ten cel są wystarczające. (Odp.: *Kwota 25 000 zł jest na pewno za mała. Aktualnie trwają*

prace nad przekazaniem sieci kanalizacji do MPGK. Zrzut ścieków będzie monitorowany i kontrolowany).

Bogdan Musiał pytał o realizację ul. Sosnowej- bocznej (Odp.: *Projekt został wykonany. Wniosek o pozwolenie na budowę jest złożony w Starostwie*).

DYŻURY PRZEWODNICZĄCEGO I ZASTĘPCÓW PRZEWODNICZĄCEGO RADY MIASTA

KAŻDY CZWARTEK

13.00 - 15.00

tel.przewod. 018 355 12 25

DYŻURY RADNYCH RADY MIASTA KAŻDY PONIEDZIAŁEK

OD 14.00 DO 16.00

tel. Biura Rady 018 355 12 24

Czerwiec

08.06.- Mariola Migdar

15.06.- Eugeniusz Liana

22.06.- Aleksander Kumorkiewicz

29.06.- Robert Gryzik

Lipiec

06.07.- Robert Gryzik

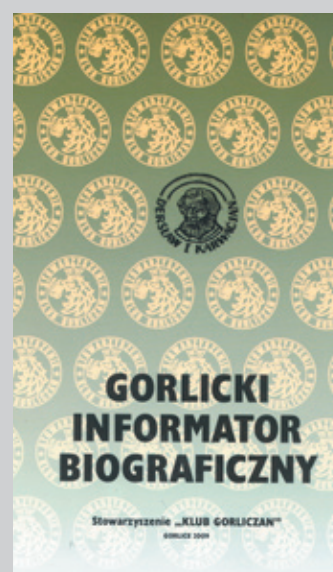
13.07.- Joanna Bubak

20.07.- Augustyn Mróz

27.07.- Maria Czeszyk

GORLICKI INFORMATOR BIOGRAFICZNY

22 maja br. w Dworze Karwacjanów odbyła się promocja książki „Gorlicki informator biograficzny”. To wielkie i oczekiwane dzieło. Powstało z inicjatywy Stowarzyszenia „Klub Gorliczan”, który jest też wydawcą. Zyskała wsparcie władz miasta i powiatu. Na czterystu stronach informatora zawarta jest „historia Powiatu Gorlickiego ludźmi pisana”- jak pięknie to wyraził we wstępie starosta Mirosław Wędrychowicz. Zawiera 829 biogramów osób żyjących, notki postaci historycznych związanych z Ziemią Gorlicką. Nie jest księgą zamkniętą. Jak pisze jeden z inicjatorów, prezes „Klubu Gorliczan” Zdzisław Thol- informator to „początek odpowiedzialnej, społecznej misji i pracy nad uzupełnieniem kolejnych wznowień, zawierających biogramy

tych, którzy z różnych przyczyn pozostali nieprzekonani lub tych, do których nie dotarliśmy lub po prostu nie zdążyliśmy”.

PIKNIK – KROMER 2009

2 maja br. t odbył się re-aktywowany po czterech latach przerwy bezalkoholowy Piknik Kromer 2009. Należy podkreślić, że współorganizatorem imprezy był Urząd Miejski i Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gorlicach, a patronatem medialnym były Moje Gorlice. Piknik dopracowany był starannie. Było wiele atrakcji: 1400 fantów – każdy los wygrał; m.in: biurko, namiot, czajnik bezprzewodowy, torba podróżna i wiele ciekawych rzeczy. Można było zjeść coś smacznego – Firma cateringowa „Trafunek” z Dębowca przygotowała wiele smakołyków. Mamy upiekły pyszne placki i można je było kupić po przystępnej cenie. Była wspaniała dmuchana zjeżdżalnia dla dzieci i badania profilaktyczne dla wszystkich chętnych. W programie wystąpili: Zespoły

tane: * PRESTIGE (styl klasyczny i latynoamerykański), * BROKER (styl nowoczesny), Zespoły wokalne – instrumentalne: * CROSFIRE (heavy metal), * TYMCZASEM (rock i blues), * DOWN 2 NONE (rock), * BACK OFF (rock), * GWIAZDA WIECZORU – zespół mało znany, ale świetnie wykonujący covery piosenek rockowych lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych KURTYNA SIEMIRADZKIEGO.. Pogoda dopisała:) ale nie wiadomo dlaczego publiczność nie: (Mielśmy nadzieję, że impreza powróci na stałe do kalendarza, ale przy takiej frekwencji nie ma sensu, gdyż zbyt wiele pracy włożono, aby przygotowywać ją dla „garstki” zainteresowanych... Dziękujemy wszystkim sponsorom i wszystkim, którzy przyczynili się do zorganizowania naprawdę świetnej zabawy...

GORLICZANIE W GORCACH WYCIECZKA PTTK

26.04.br. Koło Miejskie PTTK zorganizowało wiosenną wycieczkę w Gorce. Po przyjeździe do Ochotnicy Górnej grupa krajoznawcza zwiedziła piękną miejscowość, następnie udała się do schroniska studenckiego „Hawiarska Koliba”, gdzie na słonecznych polanach, później przy ognisku, oczekiwała na powrót grupy górskiej ze szlaku. Grupa góraska udała się z Przełęczy Knurowskiej w kierunku szczytów. W czasie pobytu w rejonie Turbacza i schroniska podziwiała piękne widoki na Tatry i Podhale. Idąc dalej szczytami (szlakiem zielonym) grupa

weszła w lesie w strefę śniegu, o grubości powyżej 0,5 m. Następnie przez nasłonecznione polany zeszła do schroniska „Hawiarska Koliba”, gdzie przy ognisku oczekiwała reszta uczestników. Niezwykły rekord szybkości po biło 4 młodych kolegów, którzy po zwiedzeniu okolic Turbacza i schroniska „wylądowali” aż w Łopusznej, skąd autostopem dotarli do Ochotnicy, nawet przed czasem. Hej, hej, pozdrawiamy turystów i zapraszamy w czerwcu na Połoniny Słowackie.

Foto: B. Lewek
Tadeusz Cwiplik

Wymiana zagraniczna w „szóstce” na Korczaku

Początkiem maja 40 osobowa grupa uczniów Miejskiego Zespołu Szkół nr 6 gościła z czterodniową wizytą w Szkole Podstawowej im. Gen. Kłapalka w Kralupach nad Wełtawą. Spotkanie z młodzieżą z Republiki Czeskiej odbyło się w ramach projektu „4 faces of Visegrad Group”, współfinansowanego ze środków Funduszu Wyszehradzkiego z programu małych grantów. Autorami projektu są nauczyciele MZS 6 : Małgorzata Buźniak, Lucyna Ciszczon, Agnieszka Kosiek i Kazimierz Adamczyk. To już po raz drugi szkoła z sukcesem sięgnęła po euro z tego programu.

- To była świetna przygoda podczas której poznaliśmy wspaniałych ludzi, zawarliśmy

nowe znajomości oraz mieliśmy okazję z dumą zaprezentować polską kulturę i dziedzictwo narodowe. Program naszego wyjazdu był bardzo atrakcyjny: występowaliśmy w wypełnionym do ostatniego miejsca Domu Kul-

tury, przedstawiając polskie tance narodowe i piosenki ludowe, nagrodzone gromkimi brawami. Zwiedziliśmy przepiękną Pragę, Morawski Kras, niezapomnianych wrażeń dostarczył nam rejs statkiem po Wełtawie. Bieg

na orientację przygotowany przez czeskich partnerów był sprawdzianem umiejętności czytania mapy, porozumiewania się w języku angielskim oraz współdziałania w grupie. Nie zabrakło oczywiście wspólnych zabaw i śpiewów przy ognisku na przystani Marina – wspomina Tomasz Adamczyk uczeń gorlickiej „szóstki”.

- To dopiero początek tegorocznej wymiany międzynarodowej naszej szkoły. Teraz przygotowujemy się do rewizyty gości z Republiki Czeskiej, wymiany ze Słowacją uczniów klas trzecich szkoły podstawowej oraz wyjazdu na Węgry szóstkistów- powiedział dyrektor szkoły mgr Sławomir Kowalski.

Dzień Matki na Starówce

26 maja br. z Zarząd Osiedla „Starówka” z nowym przewodniczącym Andrzejem Przeklasą na czele zorganizował Dzień Matki. Każda z mam otrzymała bukietki ze sztucznych kwiatów wykonane przez uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej. To piękny dowód uznania, szacunku i podziękowania. W części artystycznej

dedykowanej mamom prezentowali się mali artyści z MDK w Gorlicach. Słowem, śpiewem i tańcem podkreślali miejsce i rolę matek w życiu każdego z nas. W imieniu władz miasta wszystkim mamom zdrowia i wszelkiej pomyślności w życiu złożył burmistrz Kazimierz Sterkowicz.

(dr)

„Karpacka kropelka krwi” Dwadzieścia lat przyjaźni

Corocznie na początku maja gorlicki krwiodawcy i działacze PCK spotykają się z honorowymi krwiodawcami i działaczami Słowackiego Czerwonego Krzyża na tradycyjnym marszu czerwonokrzyżskim oraz wspólnie oddają krew. Ten wspaniały gest przyjaźni dwóch narodów w tym roku ma wyjątkowy wymiar - obchodzona jest bowiem 90. rocznica powstania polskiego i słowackiego Czerwonego Krzyża. W ramach nawiązanej w latach poprzednich aktywnej współpracy z słowackimi krwiodawcami i działaczami SCK już po raz 20 odbył się marsz tym razem trasą Gorlice – Bardejov. Na przejściu granicznym w Koniecznej gorlickich krwiodawców i działaczy przywitani słowaccy koledzy na czele z Ludmiłą Udicovą i dr Jozefem Pupałą - działaczami

Słowackiego Czerwonego Krzyża w Bardejovie. Następnie cała około 60 osobowa grupa udała się do Becherova, Zborova, a marsz zakończono obiadem oraz wspólnym spotkaniem. Marsz został zapoczątkowany przez wielkiego miłośnika i działacza gorlickiego PCK Andrzeja Orchla i trwa do dziś. We wszystkich marszach brał udział najstarszy działacz PCK w Gorlicach Longin Białoń i jak wspomina, „Były i są to wspaniałe chwile corocznych spotkań z słowackimi przyjaciółmi”. Wspólna przyjaźń to również wspólne oddawanie krwi. W akcji oddawania krwi pod hasłem „Karpacka kropelka krwi” co roku uczestniczą dr Jozef Pupała - z Słowackiego Czerwonego Krzyża oraz doktor Marian Sikora – prezes ZR PCK w Gorlicach. Również i w tym roku wspólnie oddali krew.

U BRACI SŁOWAKÓW

7 maja br w Bardejovie w uroczystościach upamiętniających 64. rocznicę zakończenia II wojny światowej uczestniczyły władze samorządowe Gorlic: burmistrz Kazimierz Sterkowicz oraz z-ca przewodniczącego Rady Miasta Zbigniew Grygowicz. Gorlickich kombatantów reprezentowali: płk Tadeusz Podolski i płk Antoni Jarosz.

Zebranie Zarządu

W dniu 13 maja br. odbyło się zebranie sprawozdawcze Zarządu Osiedla nr 4 - Osiedle „Chopina”. W zebraniu wzięli udział mieszkańcy osiedla oraz zaproszeni goście: z-ca burmistrza Janusz Fugiel, z-ca przewodniczącego Rady Miasta Zbigniew

Grygowicz, radna Joanna Bubak oraz Rafał Kukla - prezes SM Mariampol w Gorlicach. Mieszkańcy skorzystali z obecności przedstawicieli władz miasta zadając liczne pytania dotyczące zadań inwestycyjnych ujętych w budżecie na rok 2009.

WIOSENNIE I KOLOROWO

Tak było w świetlicy osiedlowej przy ul. Tuwima 6 w dniu 29.04. br. Zarząd Osiedla nr 5 zorganizował dla dzieci plastyczny konkurs robienia kwiatów i dekoracji z bibuły. Zapewniono potrzebne pomoce do pracy, tj. pistolety do klejenia na gorąco z zapasem kleju, różnokolorową krepinę, patyczki, styropian oraz książki o potrzebnej tematyce. Na wykonanie prac dzieci miały miesiąc czasu. Zainteresowanie konkursem było duże. Wzięło w nim udział 36 dzieci. Prace

były robione samodzielnie przez dzieci, także przy pomocy pań świetlicowych, jak również rodziców. Trudno było wybrać te najładniejsze, gdyż każde były oryginalne i piękne. Dlatego oceniający prace członkowie Zarządu oraz „opiekun” Zarządu, radny Zbigniew Grygowicz nagrodzili czekoladami autorów wszystkich prace. Podziwiać je będzie można w czasie zabawy z okazji Dnia Dziecka przy osiedlowej świetlicy.

M.J.

Choć raz w roku jest święto Matki - mamie się co dzień należą kwiatki!

25 maja br. Zarząd Osiedla nr 6 zaprosił wszystkie mamy z Zawodzia na spotkanie z okazji Dnia Matki do Domu Weselnego Akropol. Życzenia w przeddzień tego wzruszającego święta złożyli organizatorzy spotkania oraz przybyli goście- poseł Witold Kochan oraz przewodniczący Bogdan Musiał i z-ca przewodniczącego- Jadwiga Wójtowicz. Przybyli mogli zobaczyć metamorfozy wybranych mam- modelek dokonane przez fryzjerów z zakładu Fabien, Anna - Maria i Viktoria. oraz stosowne makijaże w wykonaniu zakładów kosmetycznych Alice i Viktoria. Efekty ich pracy wywołały powszechny podziw wśród uczestników. Za-

kłady te ufundowały dla mam upominki - niespodzianki. Niezwykle ciekawy wykład dotyczący badań profilaktycznych i dbałości o zdrowie wygłosiła dr Janina Kokoszka- Paszkot, a część rozrywkową wypełnił koncert piosenek w wykonaniu Zuzanny Markowicz. Goście mogli również skorzystać z oferty stoisk firm: Oriflame, Avon, Matrix i wydawnictwa „Znaki Czasu”, które obdarowało każdą mamę upominkiem książkowym oraz rękodzieła artystycznego: stoisko z biżuterią i warsztaty terapii zajęciowej. O ciału zadbała też p. Maria Olczyk serwując wspaniałą szarlotkę.

M. Markowicz

Powojenna pocztówka

Od 2 maja br. w Muzeum Regionalnym im. I. Łukasiewicza w Gorlicach można oglądać stare pocztówki powiatu gorlickiego ze zbioru kolekcjonera i pasjonat- Leszka Wojtasiewicza. Niezwykły człowiek. Ponad trzydzieści lat mieszka w Krakowie, ale duchem i sercem pozostaje w ukochanych Gorlicach. To miejsce urodzin, dzieciństwa, lat szkolnych. Tutaj kształtowały się jego zainteresowania i pasje życiowe. Ma jedną z największych kolekcji pocztówek gorlickich. Okazało się, że jest też zbieraczem prasy lokalnej powiatu gorlickiego. Zbiera książki tematyczne związane z Gorlicami lub autor-

stwa gorliczan, stemple pocztowe, medale, bony, firmówki instytucji i przedsiębiorstw. Zgromadził bogatą historię gorlickiej piłki nożnej. Wystawa „Powojenna pocztówka powiatu gorlickiego” przenosi, niczym wehikuł czasu, do dzieciństwa „sielskiego i anielskiego”, młodości „durnej i chmurnej” dzisiejszych 50-cio i 60-cio latków. Łezka się w oku kręci na wspomnienie Rynku z kocimi łbami, kaszтанów, okrągłej budki z lodami, sklepów Kosiby, „u Bata”, „u Miklacha”, „stacji” paliw w rogu Rynku...

Roman Dziubina

PRASA POWIATU GORLIICKIEGO

W Miejskiej Bibliotece Publicznej im. S. Gabryela oglądać można było drugą kolekcję ze zbioru Leszka Wojtasiewicza- prasę powiatu gorlickiego- tę najdawniejszą i współczesną. Warto było zajrzeć do gorlickiej księżnicy, by przypomnieć sobie takie tytuły, jak chociażby „Wiadomości”, „Głos Glinika”, „Tygodnik Gorlicki”...

taryfa Elastyczna

Plus dla Firm
najlepsza elastyczna oferta

Dopasuj ją do swoich potrzeb!

Legionów 3
38-300 GORLICE
TEL. (18) 353 66 32

www.plus.pl

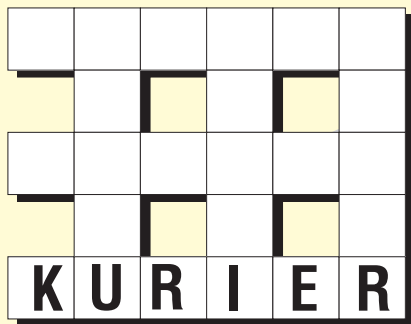
Plus
RAZEM LEPIEJ

DNI GORLIC 2009

FOTOSERWIS P.GAJDA

JOLKA KURIERA

Miejsce wpisywania wyrazów do odgadnięcia
OKREŚLENIA WYRAZÓW:

- wielki ptak, niełotny, podobny do strusia
- gawędziarz
- najwyższy kapłan żydowski, brał udział w procesie Jezusa
- i sokoły, i wrony
- Jan, nasz były poseł na Sejm RP

Prawidłowe rozwiązanie krzyżówki z nr 4/2009 Kuriera Gorlickiego

Poziomo: "JANTAR, FUGIEL, MAJTKI"
Pionowo: "ARUBA, TWIST, ROLKI"

Nagrody wylosowali:

Leokadia Kosiba - Kobylanka
Filip Fiedor - Gorlice
Feliks Stasiowski - Gorlice

Wylosowane osoby prosimy o odbiór nagród w Urzędzie Miejskim w Gorlicach, w Wydziale Promocji i Rozwoju Gospodarczego, pok. nr 209 (II piętro) w godzinach pracy Urzędu. Rozwiązanie kolejnej krzyżówki prosimy przelać do dnia 15.6.2009r.

"lex"

SERWIS MAJOWY

29.04.2009r. – VIII OTWARTE MISTRZOSTWA GORLIC W PŁYWANIU

Kryta pływalnia FALA

W mistrzostwach udział wzięło 130 pływaków z Gorlic i okolic, Jasta, Krosna, Myślenic, Nowego Sącza. W uroczystości rozpoczęcia mistrzostw uczestniczył Burmistrz miasta Gorlic – P. Kazimierz Sterkowicz, dyrektor OSiR Gorlice Piotr Apollo, sędzia główny Augustyn Jamro. Za zajęcie miejsc 1-3 w stylach: dowolnym, klasycznym i grzbietowym - dyplomy, medale i nagrody rzeczowe, w kategorii OPEN - dyplomy, puchary i nagrody rzeczowe. Dla najlepszych gorlickich zawodników w kat. kobiet i mężczyzn w stylu zmiennym firma „MALCZEWSKI SPORT” ufundowała specjalną nagrodę.

4.05.2009r. – HALA OSiR Gorlice

Ostatnia kolejka rozgrywek Halowej Piłki Nożnej OLDBOYS, bezpośrednio po spotkaniach odbyło się uroczyste zakończenie rozgrywek. Mistrzem został zespół HANMART Gorlice, zdobywając 22 pkt, na drugim miejscu uplasował się zespół SPARTAKUS MODUŁ, a na trzecim DELIKATESY CEN-

TRUM. Tytuł „króla strzelców” uzyskał GRZEGORZ DZIEDZIC z Delikatesów Centrum, który na swoim koncie zanotował 26 bramek.

7.05.2009r. – CZWÓRBÓJ LEK-KOATLETYCZNY Szkół Podstawowych – STADION OSiR.

Młodzież rywalizowała w: bigach na 60m, 600m, 1000m, skoku w dal, rzucie piłeczką palantową. Klasyfikacja zespołowa: Dziewczęta: 1 SP nr 4, 2 SP nr 1, 3 SP nr 3, SP nr 5; Chłopcy: 1.

SPnr 5, 2. SP nr 4, 3. SP nr 1, 4. SP nr 3, 5. SPnr 6 W klasyfikacji indywidualnej dziewcząt I miejsce zajęła SENDECKA ALEKSANDRA – SP 4, tuż za nią na II miejscu WÓJCIK EWELINA – SP 4, a na III m. – TROJANOWICZ SARA – SP4. Wśród chłopców – 1m. – KOZIEŃ FILIP – SP 4, 2m. – LUDWIN DOMINIK – SP 4, 3m. – GURBA JAKUB – SP 3

GORLICKA LIGA SZÓSTEK PIŁKARSKICH - SZTUCZNA MURAWA

Mecze rozgrywane są w poniedziałki w okresie od 11.05 do 12.06 w godz. 17.00 – 20.00 Do

turnieju zgłosiło się 6 zespołów: Błyskawica Dominikowice, KS Sokół, Platforma Powiatowa, Hanmart , Błyskawica Dominikowice II.

16-17.05.2009r. - DNI GORLIC – STADION OSiR

OSiR był organizatorem konkurencji sportowo – rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży. Wśród uczestników rozlosowane zostały nagrody rzeczowe oraz wszyscy otrzymali słodczyce i napoje.

EWA WOJCIECHOWSKA

Wydawca: Urząd Miejski w Gorlicach

Adres: Rynek 2, 38-300 Gorlice, tel. (018) 35-36-200 wewn.267, fax: (018) 35-51-212, www.gorlice.pl um@um.gorlice.pl

Rada Redakcyjna: Aleksander Augustyn, Ewa Buhl, Roman Dziubina - redaktor naczelny, Janusz Fugiel - przewodniczący, Alicja Nowak, Andrzej Orchel, Maria Kuźniarska - Pęczek, Eugeniusz Wędrychowicz.

Współpracują: Leszek Książko, Adam Nowak, Piotr Gajda,

Skład i druk: Drukarnia *Aplus*, 38-303 Dominikowice 314, tel. 500 158 314

REDAKCJA NIE ZWRACA MATERIAŁÓW NIE ZAMÓWIONYCH, ZASTRZEGA SOBIE PRAWO SKRACANIA MATERIAŁÓW I TEKSTÓW NADEŚLANYCH ORAZ UŻYWANIA WŁASNYCH TYTUŁÓW.

